

T.C. ULAŖTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĐI

ULAŖAN VE ERİŖEN TÜRKİYE

HABERLEŖME SEKTÖRÜ

5

HABERLEŞME

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Başta bilgi ve iletişim teknolojileri olmak üzere; teknoloji dünyasında inanılmaz hızlı değişimler yaşanmakta, yeni ürünler ve sistemler geliştirilmekte ve hızla kullanılmaya başlanmaktadır. Günümüzün hızla gelişen teknolojisi sayesinde haberleşme imkânları da büyük oranda değişmiş ve gelişmiştir.

İnternetin ortaya çıkışından bu yana;

- Bilginin dijital ortama aktarılması ve bilgiye çevrimiçi erişimin sağlanması,
- e-ticaret faaliyetlerinin başlaması,
- Sosyal medya, mobil teknolojilerin kullanımı, bulut bilişimin yaygınlaşması gibi gelişmeleri yaşadık.

İçinde bulunduğumuz çağda bilgiye hızlı erişim imkânı; karar alma süreçlerinde büyük önem kazanmış, bireylerin, organizasyonların ve ülkelerin rekabetçi avantaj elde edebilmesi için en değerli kaynaklardan biri haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri ekonomik ve sosyal hayatta son derece önemli değişiklikler meydana getirmiş, bireyler ve devletler için yeni fırsatlar ve imkânlar doğurmuştur. Yaşantımızın ayrılmaz bir parçası haline gelen bu teknolojiler hem ülkemizde hem de tüm dünyada yaygınlaşmaktadır.

Bugün geldiğimiz aşamada da giderek artan bir oranda nesnelerin internete bağlandığı bir dönem yaşanmaktadır. Bu kapsamda, cihazlar arası iletişimi sağlayan, farklı verileri gerçek zamanlı işleyebilen ve farklı cihazlardan gelen verileri analiz etme özelliğine sahip makineler arası iletişim (M2M) ve nesnelerin interneti (IoT) gibi teknolojiler daha da önem kazanmaktadır. Nesnelerin interneti olarak adlandırılan uygulamaların yaygınlık kazanmasıyla birlikte, birbirine bağlı cihazların yanında günlük hayatta da kullanılan şebeke içindeki cihazların sayısı düzenli bir şekilde artış göstermektedir. Bu noktada, mobil cihazların ve tabletlerin yanı sıra ev eşyaları, sınai makineler ve araçların da internete bağlanmasıyla veri alışverişinin sağlandığı bir dünya mümkün hale gelmiştir. Gelecekte milyarlarca nesne, algılayıcı ve makine şebekeye dâhil olacaktır. Böylece bu zamana kadar daha çok bireylerin interneti olarak kabul edilen internetin, sınai internete doğru evrilmesi beklenmektedir.

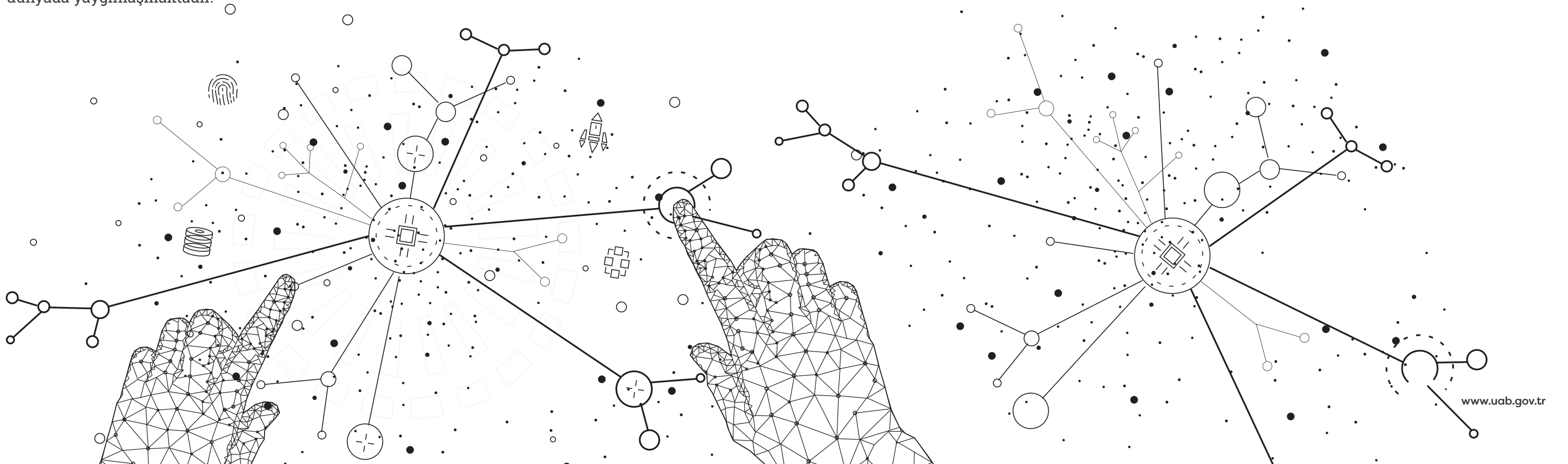
Bunlara ek olarak, 5G ve ötesi mobil haberleşme teknolojileri, büyük veri, blok zincir, akıllı robotlar ve 3 boyutlu yazıcılar gibi teknolojiler toplumsal yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. 5G teknolojisi Makineden Makineye ve Nesnelerin İnterneti cihazlarını yönetecek akıllı bir iletişim ağı haline gelecektir. Bu kapsamda 5G, uygulamada olan teknolojilerin bir arada, verimli ve uyumlu bir şekilde tüm nesil bantları tamamlayıcı olarak kullanabilecek teknolojik ilerlemeyi ifade edecektir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sıkça kullanılmaya başladığı alanlardan biri de Akıllı Ulaşım Sistemleridir. Akıllı ulaşım sistemleri kullanılarak telekomünikasyon, elektronik ve bilgisayar teknolojileri ulaşım sektörüyle entegre edilmektedir. Konum belirleme, haberleşme, haritalama gibi sistemlerin entegre bir şekilde çalışması, akıllı ulaşım sistemlerinde kullanılan uygulamalara gerekli teknolojik altyapıyı sağlamaktadır.

Bilişim ve haberleşme altyapısının sunduğu imkânlarla, ulaşım sektörü ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin kesişim noktasında ortaya çıkan çözümler de hızla yaygınlaşmaktadır.

Bilgi teknolojileri kullanımının bu denli yaygınlaştığı bir ortamda, siber tehditler de artmış, dolayısıyla siber güvenliğin sağlanması büyük önem kazanmıştır. Bu nedenle ülkemizin, vatandaşlarımızın, kişisel ve ulusal menfaatlerimizin siber saldırılara karşı korunması öncelikli konular arasında yer almaktadır. Önümüzdeki dönemde de, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin gündelik hayattan ticarete, eğitimin güvenliğe kadar birçok sektörü önemli ölçüde etkilemeye devam edeceği öngörülmektedir.

Bu nedenle, Sayın Cumhurbaşkanımızın belirlemiş olduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde, teknolojiyi sadece kullanan değil, aynı zamanda üreten bir ülke olma hedefimiz doğrultusunda; yerli ve milli çözümlerimizi üretmek ve uçtan uca yerli ve milli haberleşme şebekelerini kurmak üzere çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

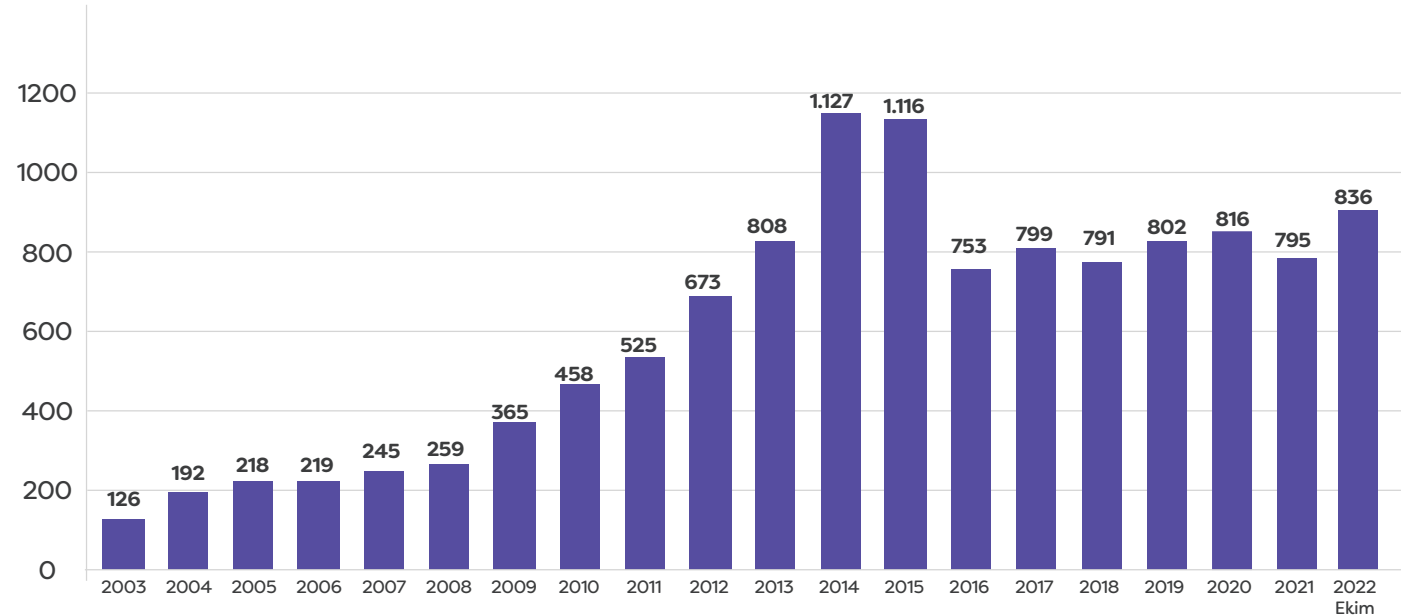
2003 yılından günümüze, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün ülkelerin kalkınmasında oynadığı rolün bilinciyle, sektörün gelişimine yönelik belirlediğimiz politikalar, bu politikalar kapsamında yaptığımız düzenlemeler ve gerek Bakanlığımız gerekse özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla bilişim hizmet ve teknolojilerinin hayat standartlarını yükselten kolaylıklarından her vatandaşımızın faydalanmasını amaçlayan faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Sayısı

- 2003 yılında 126 adet,
- 2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunun (EHK) yürürlüğe girmesi ile birlikte 259 adet
- 2021 yılının sonunda 795'tir.
- 2022 Ekim ayı itibariyle 836'dır. (Grafik 12)

EHK'nın yürürlüğe girmesini müteakip yetkilendirme sisteminin kolaylaştırılması ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir.

Grafik 12 Yetkilendirme Sayısı

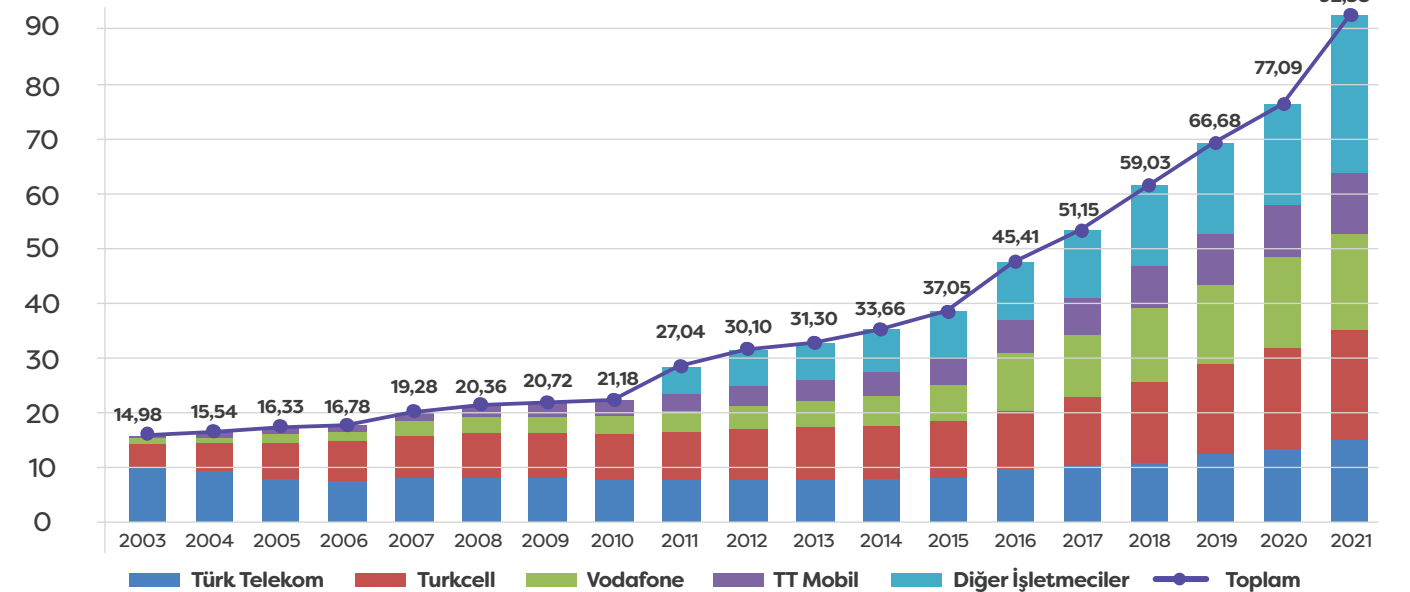

Elektronik Haberleşme Sektöründen Elde Edilen Gelirler

- 2003 yılında 15 milyar TL,
- 2021 yılında 92,38 milyar TL
- 2022 yılının ilk yarısında (Ocak-Haziran) 54,7 milyar TL'dir

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibariyle sektörden elde ettikleri gelirler Grafik 13 'te ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Grafik 13 İşletmeci Gelirleri (milyar TL)

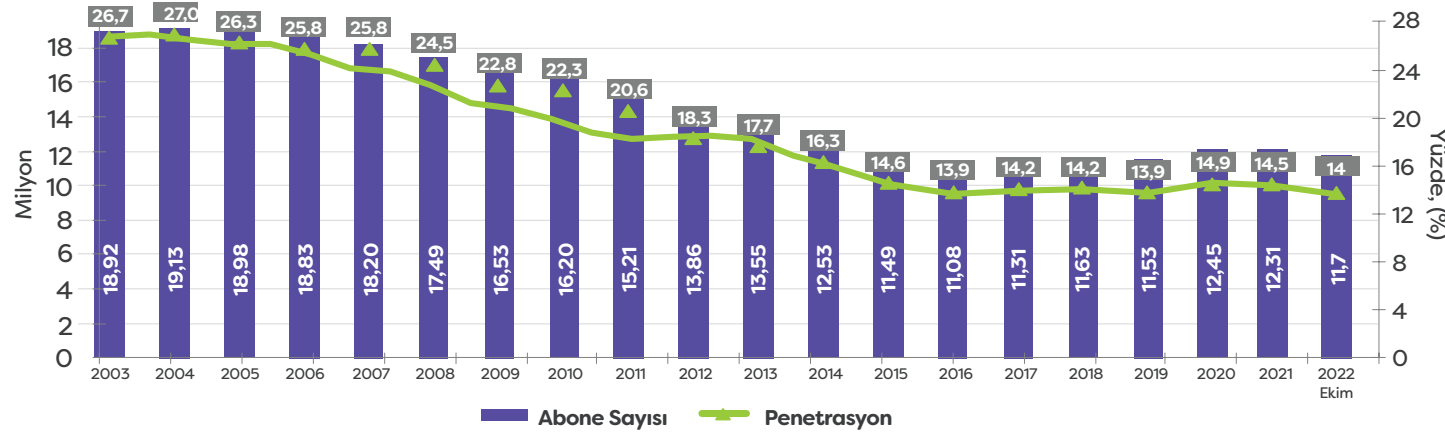

Sabit Abone Sayısı

- 2003 yılında 18,9 milyon,
- 2021 yılı sonu itibariyle 12,31 milyon,
- 2022 yılı Ekim verilerine göre ise, 11,7 milyon,
- Sabit abone yaygınlık oranı %14,5'tir. (Grafik 14)

Teknolojik gelişmeler, genişbant erişiminin ve yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalmaya devam etmektedir.

Grafik 14 Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon (Milyon)

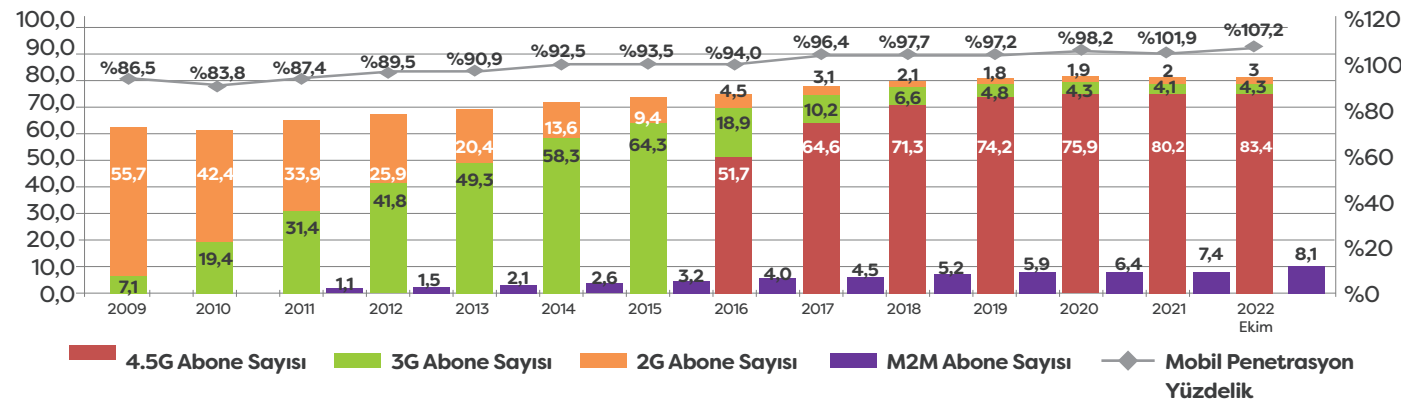

Mobil Abone Sayısı

- 2003 yılında 26,2 milyon,
- 2021 yılında 86,3 milyon,
- 2022 yılı Ekim ayı itibariyle 90,7 milyon,
- Mobil abone yaygınlık oranı %101,9'dur. (Grafik 15)

Ülkemizde 3G hizmetleri 2009 yılından itibaren sunulmaya başlamış ve abone sayısı hızla artarak 4.5G hizmetlerinin sunulmaya başladığı 2016 yılı Mart ayı sonuna kadar 65,9 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. 1 Nisan 2016 tarihinde hayata geçen 4.5G hizmeti kullanıcılar tarafından hızla benimsenmiştir.

Grafik 15 Mobil Abone ve Penetrasyon Sayısı (Milyon)

Genişbant Abone Sayısı

- 2003 yılında 20 bin,
- 2021 yılında 88,2 milyon,
- 2022 yılı Ekim ayı itibariyle 91,3 milyona ulaşmıştır. (Grafik 16)

Mobil genişbant internet abonelerinin kullanım miktarı, sabite göre daha hızlı artmakla birlikte, özellikle ev ve işyerlerinde yüksek hacimli veri indirme ve gönderme hizmetlerinde sabit genişbant hizmetleri ve bilgisayar kullanımı nedeniyle, sabit genişbant abonelerinin mobile göre kullanımı oldukça yüksektir.

Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir.

Grafik 16 Genişbant Abone Sayısı (Milyon)

